

Istungidokument

A8-0229/2018

27.6.2018

RAPORT

riigihangete strateegia paketi kohta
(2017/2278(INI))

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

Raportöör: Carlos Coelho

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK	3
SELETUSKIRI.....	13
LISA: RAPORTÖÖRILE TEAVET ANDNUD ÜKSUSTE JA ISIKUTE LOETELU.....	16
RAHVUSVAHELISE KAUBANDUSE KOMISJONI ARVAMUS	17
KESKKONNA-, RAHVATERVISE JA TOIDUOHUTUSE KOMISJONI ARVAMUS	21
TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS	32
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	33

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

riigihangete strateegia paketi kohta (2017/2278(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 3. oktoobri 2017. aasta teatist „Kuidas rakendada Euroopa riigihanked kogu Euroopa teenistusse“ (COM(2017)0572),
- võttes arvesse komisjoni 3. oktoobri 2017. aasta teatist „Investeeringe soodustamine suurte taristuprojektide hankeaspektide vabatahtliku eelhindamise kaudu“ (COM(2017)0573),
- võttes arvesse komisjoni 3. oktoobri 2017. aasta soovitus (EL) 2017/1805 riigihankevaldkonna kutseliseks muutmise kohta „Riigihankevaldkonna kutseliseks muutmise raamistiku ülesehitamine“ (C(2017)6654)¹,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiivi 2014/24/EL riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta²,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiivi 2014/25/EL, milles käsitletakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate üksuste riigihankeid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2004/17/EÜ³,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiivi 2014/23/EL kontsessioonilepingute sõlmimise kohta⁴,
- võttes arvesse komisjoni 17. mai 2017. aasta aruannet Euroopa ühtse hankedokumendi (ESPD) praktilise kohaldamise läbivaatamise kohta (COM(2017)0242),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiivi 2014/55/EL, mis käsitleb e-arveldamist riigihangete puhul⁵,
- võttes arvesse komisjoni 11. oktoobri 2017. aasta aruannet e-arveldamise Euroopa standardi hindamise kohta kooskõlas direktiiviga 2014/55/EL (COM(2017)0590),
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 14. veebruari 2018. aasta arvamust,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
- võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit, rahvusvahelise kaubanduse komisjoni arvamust ning keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni

¹ ELT L 259, 7.10.2017, lk 28.

² ELT L 94, 28.3.2014, lk 65.

³ ELT L 94, 28.3.2014, lk 243.

⁴ ELT L 94, 28.3.2014, lk 1.

⁵ ELT L 133, 6.5.2014, lk 1.

muudatusettepanekutena esitatud seisukohta (A8-0229/2018),

- A. arvestades, et riigihangete täielikku potentsiaali konkurentsivõimelise sotsiaalse turumajanduse ülesehitamisel ei ole veel ära kasutatud, ning arvestades, et enam kui 250 000 riigiasutust liidus kulutab igal aastal teenuste, ehitustööde ja vahendite ostmisele ligikaudu 14 % SKPst ehk peaaegu 2 000 miljardit eurot;
- B. arvestades, et riigihangete käigus kulutatakse märkimisväärne summa maksumaksjate raha, mistõttu need hanked peavad toimuma eetilisel, läbipaistval ja terviklikult ning nii kulude kui ka kvaliteedi mõttes võimalikult tõhusal viisil, et pakkuda kodanikele kvaliteetseid kaupu ja teenuseid;
- C. arvestades, et nõuetekohaselt rakendatud riigihanke-eeskirjad on tugevama ühtse turu ning ELi ettevõtete kasvu ja töökohtade suurendamise oluline vahend liidus ja et riigihangete arukas kasutamine võib olla strateegiline vahend, millega saavutada ELi aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu eesmärgid ning kiirendada üleminekut jätkusuutlikumatele tarneahelatele ja ärimudelitele;
- D. arvestades, et riigihankeid ja kontsessioone käsitlevate ELi eeskirjade ülevõtmisel on ELi õiguse täielik ülevõtmine ja rakendamine hädavajalikud, et muuta riigihangete lepingute saamiseks pakkumuste esitamine väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks lihtsamaks ja odavamaks, järgides täielikult ELi läbipaistvus- ja konkurentsipõhimõtteid;
- E. arvestades, et komisjon korraldas 3. oktoobril 2017 sihtotstarbelise avaliku arutelu innovatsiooniga seotud riigihangete suuniste projekti kohta ning 7. detsembril 2017 sihtotstarbelise avaliku arutelu komisjoni sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete suuniste ulatuse ja struktuuri kohta;
- F. arvestades, et 2016. aasta uurimuse kohaselt kasutasid vastavalt komisjoni teatisele COM(2017)0572 ainult neli liikmesriiki riigihangete kõigis peamistes etappides digitaaltehnoloogiat, nagu e-teavitamine, e-juurdepääs hankedokumentidele, e-esitamine, e-hindamine, pakkumuste e-valimine, e-tellimine, e-arveldamine ja e-maksed;
- G. arvestades, et Euroopa poolaasta 2017. aasta novembri riigihangete-teemalise teabelehe kohaselt suurenes ainult ühe pakkumusega hankemenetluste arv 2006–2016. aastal 14 %-lt 29 %ni, ja arvestades, et komisjoni teatise COM(2017)0572 kohaselt „võidavad VKEd ainult 45 % ELi künnist ületanud hangete summast, mis on oluliselt alla VKEde osakaalu majanduses“;
- H. arvestades, et 2014. aasta direktiividega kehtestatud uued eeskirjad peaksid aitama rakendada Euroopa 2020. aasta kestliku, sotsiaalsema, innovatiivse ja kaasava majanduse strateegiat, hõlbustades riigihankemenetlusi ja kehtestades ulatuslikumad kontrollid;
- I. arvestades, et komisjoni teatise COM(2017)0572 kohaselt on 55 % hankemenetlustes endiselt ainsaks kriteeriumiks madalaim hind, mitte näiteks strateegilised sotsiaalsed ja keskkonnakriteeriumid;

- J. arvestades, et Euroopa Liit on võtnud endale kohustuse täita Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kestliku arengu eesmärgid;
- K. arvestades, et ääretult oluline on tarnijate kindlustunne, et liidu riigihankeüsteemid tagavad lihtsad ja juurdepääsetavad digitaalsed menetlused, täieliku läbipaistvuse ning andmete tervikluse ja turvalisuse;

Õigusraamistik ja rakendamine

- 1. väljendab heameelt muude kui seadusandlike meetmete üle, mille komisjon on esitanud peaaegu neli aastat pärast liidu riigihangete õigusraamistiku põhjalikku läbivaatamist, ning ootab, et see annab hoogu tõhusamale rakendamisele;
- 2. on sügavalt pettunud, et paljudes liikmesriikides on riigihankeid käsitlevate 2014. aasta direktiivide ülevõtmine väga aeglane ja esineb palju viivitusi, ning peab kahetsusväärseks, et komisjon pidi mõne liikmesriigi vastu rikkumismenetluse algatama; nõuab tungivalt, et kõigis liikmesriikides viidaks ülevõtmine ilma edasiste viivitusteta kiiresti lõpule;
- 3. peab murettekitavaks järgmisi tähtaegu, mis on direktiividega kehtestatud elektroonilise hanke kasutuselevõtmiseks ning liikmesriikide täielikuks e-hankele ja e-arveldamisele üleminekuks; rõhutab, kui oluline on, et liikmesriikide digitaalsetes tegevuskavades oleks ette nähtud e-hankele täieliku ülemineku edendamine;
- 4. palub komisjonil innovatsiooniga seotud riigihangete suunised ja sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete suunised kiiresti valmis saada, et soodustada vastavate õigusnormide rakendamist liikmesriikides;
- 5. palub komisjonil juhendeid ja muid vahendeid, mis on ette nähtud liikmesriikide abistamiseks riigihankeraamistiku rakendamisel, paremini, selgemalt, juurdepääsetavamalt ja kasutajasõbralikumalt struktureerida, et selles valdkonnas tegutsevad isikud saaksid hea ülevaate, ning samas pöörata tähelepanu ka kasutatavatele keeltele;
- 6. kiidab heaks 2018. aasta veebruaris avaldatud uued riigihankesuunised selle valdkonna osalejatele, mille eesmärk on aidata riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi riigiametnikel tagada ELi rahastatavate projektide puhul tõhusad ja läbipaistvad riigihankemenetlused;

Strateegiline ja kooskõlastatud hange

- 7. juhib tähelepanu asjaolule, et liidu praegused õigusaktid võimaldavad varasemast rohkem kasutada riigihankeid strateegilise vahendina ELi poliitiliste eesmärkide edendamiseks, ja innustab liikmesriike sellest saadavaid eeliseid võimalikult tõhusalt ära kasutama; tuletab meelde, et riigihanked on oluline vahend ka piirkondlikul ja kohalikul tasandil, et täiendada kohalikke ja piirkondlikke strateegiaid ning ergutada avalikke arutelusid ja konsultatsioone toodete ja teenuste lõppkasutajatega;
- 8. nõuab, et laialdaselt kasutataks innovatiivseid hankeid aruka, keskkonnahoidliku ja kaasava majanduskasvu saavutamiseks ning ringmajanduse tõhustamiseks; rõhutab

ringmajanduse tähtsust ja sellega seoses uute riigihankedirektiividega pakutavaid uusi võimalusi kaupade ja teenuste korduskasutamise, parandamise, ümbertöötlemise ja uuendamise ning muude jätkusuutlike ja ressursitõhusate toodete ja lahenduste osas;

9. kutsub liikmesriike üles kasutama riigihankeid strateegiliselt, et edendada arukat, jätkusuutlikku ja kaasavat majanduskasvu, sealhulgas VKEde ja sotsiaalsete ettevõtete jaoks; toonitab, et selleks peavad liikmesriigid süstemaatiliselt algatama niisuguse poliitika kõrgeimal tasandil ning toetama avaliku halduse valdkonnas tegutsejaid ja hankijaid;
10. juhib tähelepanu selliste hanketingimuste tähtsusele, mis ei ole liiga koormavad, et kõigil ettevõtjatel, sealhulgas VKEde, oleks võimalik riigihankelepinguid saada;
11. peab kiiduväärseks näiteid riiklike riigihankestrateegiate vastuvõtmisest ning innustab rohkem liikmesriike riigihankesüsteemide kaasajastamiseks ja lihtsustamiseks ning sellest tulenevalt ka nende tõhususe suurendamiseks seda eeskuju järgima; rõhutab, et riigihanked on avaliku sektori haldusasutuste eri sektoreid ühendav teemavaldkond, mistõttu on lisaks koordineerimisele oluline ka juhtimisstruktuur, mis kaasab peamised sidusrühmad nii, et olulisi otsuseid saaks teha koostööpõhisemalt ning et kõik osalised oleksid nendega nõus;
12. väljendab heameelt selle üle, et paljud liikmesriigid on sätestanud kvaliteedikriteeriumide kasutamise (sealhulgas parima hinna ja kvaliteedi suhe), ning innustab seda põhimõtet süstemaatiliselt rakendama; innustab avaliku sektori hankijaid kohaldama muid kriteeriume kui üksnes madalaim hind või kulutõhusus ning võtma arvesse kvaliteediga seonduvaid, keskkonna- ja/või sotsiaalseid aspekte;
13. nendib, et mõnel juhul võib madala hinna puhul olla tegemist innovatiivsete lahenduste ja tõhusa juhtimisega, kuid peab murettekitaavaks, et paljudes liikmesriikides on lepingu sõlmimise peamiseks kriteeriumiks liiga tihti madalaim hind, ilma et võetaks arvesse kvaliteeti, jätkusuutlikkuse ja sotsiaalse kaasatuse aspekti, mistõttu kutsub komisjoni ja liikmesriike üles selle olukorra põhjust analüüsima ja sellest aru andma ning pakkuma vajaduse korral välja sobilikke lahendusi;
14. kutsub liikmesriike üles tagama, et riigihanketavad on kooskõlas puuetega inimeste õiguste konventsiooniga; kutsub liikmesriike üles innustama selles küsimuses konsulteerimist puuetega inimeste ja nende esindusorganisatsioonidega;
15. nõuab, et võetaks vastu hankeprotsessi eri osalejate Euroopa riigihangete eetikakoodeks;
16. toonitab, et oluline on, et hankijad peaksid võimaluse korral ostuotsuste tegemisel silmas toodete kogu olelusringi, sealhulgas nende mõju keskkonnale, ja palub komisjonil aidata luua metoodika olelusringi kulude arvestamise kontseptsiooni rakendamiseks;
17. juhib tähelepanu sellele, et uuenduslikkusega seotud, sotsiaal-majanduslikud ja keskkonnaalased kaalutlused on riigihankelepingute sõlmimisel põhjendatud kriteeriumid, kuid et hankijad saavad taotleda rohelisi, innovatsioonialaseid või sotsiaalseid eesmärke ka hästi läbi mõeldud tehnilise kirjelduse abil ja võimaldades

mittediskrimineerival viisil pakkuda eri variante, tingimusel et need on seotud lepingu esemega ning proportsionaalsed selle väärtuse ja eesmärkidega;

18. tuletab meelde, et liidu riigihangete õigusraamistikuga kohustatakse liikmesriike tagama, et töövõtjad ja alltöövõtjad täidavad täielikult keskkonna-, sotsiaal- ja tööõiguse sätteid, mis on kohaldatavad seal, kus töid tehakse, teenuseid osutatakse või kaupu toodetakse või tarnitakse, nagu on sätestatud kohaldatavates rahvusvahelistes konventsioonides, liidu ja riiklikes õigusaktides ning riigi õiguse ja tavade alusel sõlmitud kollektiivlepingutes; palub komisjonil tagada, et liikmesriigid täidavad seda kohustust 2014. aasta direktiivide ülevõtmisel ja kohaldamisel, ning aidata kaasa parimate tavade vahetamisele selles valdkonnas;
19. tõdeb, et pakkumuste kvalitatiivseks hindamiseks on vaja oskuslikke hankijaid, ning kutsub komisjoni üles liikmesriike abistama, levitades hindamismetoodikat ja -tavasid, eelkõige seminaride ja kursuste korraldamisega; rõhutab, et selline abi peaks olema kättesaadav kõigil haldustasanditel, kus hankeid tehakse;
20. juhib tähelepanu sellele, et sotsiaalselt vastutustundlikes riigihangetes tuleb arvesse võtta tarneahelaid ning tänapäevase orjuse, sotsiaalse dumpingu ja inimõiguste rikkumistega seotud ohte; märgib, et tuleb teha jõupingutusi tagamaks, et riigihangete teel ostetavad kaubad ja teenused ei oleks toodetud inimõigusi rikkuval viisil; kutsub komisjoni üles lisama oma sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete suunistesse sisulised sätted eetika kohta tarneahelates;
21. avaldab heameelt, et mitu liikmesriiki on teinud jõupingutusi selliste ametiasutuste loomiseks, mis vastutavad hangete kooskõlastamise eest, ning tõdeb, et see aitab viia hanked läbi strateegiliselt ja tõhusalt;
22. nõuab, et rohkem liikmesriike kasutaks keskse hanke ja riigihangete koondamise eeliseid, ning nendib, et kesksed hankeasutused võiksid kiirendada ja peaksid kiirendama eksperditeadmiste, parimate tavade ja innovatsiooni levitamist;
23. rõhutab, et eelkõige innovatsiooni edendamiseks on oluline, et hankijad teeavad koostööd turuga ja kasutavad hanke-eelset etappi järgmisteks etappideks valmistumisel piisavalt ära; on veendunud, et ka eelhangelt on VKEde osalemise toetamisel oluline etapp;
24. on seisukohal, et uus partnerlusmenetlus aitab innovatsiooni edendada, ja innustab hankijaid tegema turuga koostööd, et välja töötada uuenduslik metoodika ning uuenduslikud tooted, tööd ja teenused, mida veel ei ole; väljendab sellega seoses heameelt asjaolu üle, et praeguseks on algatatud 17 innovatsioonipartnerluse menetlust;
25. kiidab heaks komisjoni kavandatava suurte taristuprojektide hankeaspektide eelhindamise ja palub komisjonil kiiresti tööle panna kasutajatugi, teavituse mehhanism ning teabevahetuse mehhanism, tagades samas täieliku konfidentsiaalsuse;

Digiteerimine ja hankemenetluste tõhus haldamine

26. peab kahetsusväärseks, et riigihangete valdkonnas on digitaaltehnoloogiale üleminek liidus aeglane, ning kutsub liikmesriike üles tegema jõupingutusi menetluste kiireks

- digiteerimiseks ja e-protsesside kasutuselevõtmiseks kõigis peamistes etappides, alates hanketeatest, juurdepääsust hankemenetlustele ja pakkumuste esitamisest kuni hindamise, lepingu sõlmimise, tellimise, arvete esitamise ja tasumiseni;
27. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma hiljemalt 2018. aasta lõpuks kasutusele e-vormid;
 28. tuletab meelde, et e-hanked pakuvad palju olulisi eeliseid, nagu kõigi poolte märkimisväärne kokkuhoid, lihtsamad ja lühemad protsessid, väiksem bürokraatia ja halduskoormus, suurem läbipaistvus, rohkem innovatsiooni ning VKEdel parem juurdepääs riigihanketurgudele;
 29. on komisjoniga nõus, et lepinguregistrid võivad olla kulutõhus lepingute haldamise vahend, mis aitab parandada läbipaistvust, terviklikkust ja andmete kvaliteeti ning riigihankeid paremini juhtida;
 30. kutsub komisjoni üles kaaluma võimalust siduda riiklikud lepinguregistrid pakkumiskutsete elektroonilise andmebaasiga (TED), et kaotada hankijate kohustus avaldada sama teave kahes süsteemis;
 31. juhib tähelepanu probleemidele, mis võivad pakkujatel ja eeskätt VKEdel tekkida tõendite ja allkirjade nõuetest tingituna, ning pooldab sellega seoses mõõdukaid nõudeid ning ühekordsuse põhimõtte täielikku rakendamist, et vähendada koormust pakkujatele;
 32. rõhutab, et kõigil liikmesriikidel peaks olema võimalik esitada kõiki vajalikke andmeid riigihangete läbiviimise kohta, sh andmeid pakkumuste, menetluste ja lepingute kohta ning statistilist teavet, muu hulgas selleks, et komisjonil oleks võimalik hinnata ühtset turgu hanke valdkonnas;
 33. kutsub liikmesriike üles edendama avatud vormingus andmete innovatiivset kasutamist, kuna sellised andmed on valitsustele olulised oma avaliku halduse juhtimiseks ning selleks, et ettevõtjad saaksid selliste andmetega seotud majanduslikust potentsiaalist kasu, edendades samal ajal riigihangetega tegelevates institutsioonides ja asutustes läbipaistvust ja vastutust; toob esile, et selliste andmete avaldamisel tuleb alati arvesse võtta proportsionaalsuse põhimõtet ning see peab olema kooskõlas ELi andmekaitset ja ärisaladust käsitleva õigustikuga;

Ühtne turg ja parem juurdepääs hanketele

34. tuletab meelde, et riigihankemenetluste puhul on esmatähtis võistupakkumine, ning juhib kahetsusega tähelepanu sellele, et viimastel aastatel on konkurents liidus riigihangete valdkonnas vähenenud; nõuab tungivalt, et liikmesriigid, kus on palju ainult ühe pakkujaga pakkumiskutseid, tegeleksid selle probleemiga;
35. kutsub liikmesriike üles kasutama rohkem ühishankemenetlusi, sh piiriüleseid menetlusi, mida soodustavad muudetud ELi eeskirjad, ja palub komisjonil pakkuda selles valdkonnas igakülgset tuge; on seisukohal, et sellised menetlused ei tohiks siiski tuua kaasa niisuguse mahuga lepinguid, et VKEd jäetakse tegelikult välja juba protsessi kõige varasemates etappides;

36. peab kahetsusväärseks, et VKEdel ja sotsiaalsetel ettevõtetel on ikka veel probleeme riigihangetele juurdepääsuga, ning palub komisjonil hinnata 2014. aasta direktiividega ette nähtud meetmete tõhusust ja pakkuda vajaduse korral välja uued lahendused;
37. palub, et komisjon esitaks parlamendile aruande rakendamise kohta direktiivi 2014/24/EL artiklis 46 sätestatud põhimõtte „täida või selgita“ alusel, millega nõutakse, et hankijad esitaksid peamised põhjused, miks nad otsustasid lepingut osadeks mitte jaotada, mida tuleb hankedokumentides või eraldi aruandes süstemaatiliselt selgitada;
38. kutsub liikmesriike üles toetama VKEde osalemist hangetes, näiteks võimaluse korral hangete kohustusliku osadeks jaotamise või pakkumismenetlustes osalemiseks nõutud käibe piiramise teel; rõhutab, et riigihankepingute osadeks jaotamine soodustab konkurentsi turul ja vähendab ühest tarnijast sõltumise ohtu; palub komisjonil ja liikmesriikidel töötada välja VKEde nõustamisteenused ja koolitused, et parandada nende osalemist hankeprotsessides;
39. palub komisjonil analüüsida eelkõige keelebarjäärist tingitud ning halduslikke, õiguslikke või muid takistusi piiriüleses riigihankes ja pakkuda välja lahendusi või sekkuda, et tagada toimiv piiriülene hankimine;
40. rõhutab, kui oluline on tagada ostetud kaupade ja teenuste koostalitlusvõime ning vältida pakkujaga seotust, ning palub komisjonil selles valdkonnas meetmed välja pakkuda;
41. tunneb kahetsust, et puuduvad selged ja koondatud andmed riigihangete kohta ELis, ning nendib, et usaldusväärsed andmed riigihangetele juurdepääsu kohta on vajalikud riigiasutuste usaldusväärseuse kontrollimiseks ning aitavad vältida pettuse ja korruptsiooni vastu;
42. aktsepteerib õiguskaitse direktiivi hindamistulemusi ja komisjoni otsust mitte teha ettepanekut õigusakti muutmiseks, kuid nõuab riiklike kontrolliasutuste koostöö jätkumist ning komisjonilt rohkem suuniseid direktiivide kohta;
43. peab kahetsusväärseks, et kaitsealaseid riigihankeid käsitlev direktiiv ei ole veel soovitud tulemusi saavutanud, eeskätt riigiüleste taristuprojektide puhul, ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tegema suuremaid jõupingutusi hetkel kohaldatavate eeskirjade paremaks rakendamiseks;
44. toonitab, kui oluline on, et riigihankemenetlused oleksid läbipaistvad ja mittediskrimineerivad; tuletab meelde nõuetekohaste kaebuse esitamise menetluste olemasolu ning kaebuse esitamise juhiste kättesaadavuse tähtsust;

Rahvusvahelised riigihanked

45. nõuab liidu meetmeid, et parandada ELi tarnijate juurdepääsu kolmandate riikide riigihanketurgetele, kuna liidu riigihanketurget on üks avatumaid maailmas;
46. väljendab muret ebaõiglase konkurentsi pärast riigihankemenetlustes, mis tuleneb riigi sekkumisest kolmandate riikide konkurentide puhul, eelkõige elektrisõidukite ja patareide turul; on seisukohal, et kaubanduse kaitsemeetmete ja riigihangete tavade

sidumine on vajalik;

47. rõhutab, et riigihanketurgudel on suur majanduslik tähtsus, kuna hangetega seotud kulud moodustavad hinnanguliselt 20 % ülemaailmsest SKPst, ning rõhutab, et kolmandate riikide riigihanketurgudele pääsu parandamine ja Euroopa äriühingutele võrdsete tingimuste tagamine võib seetõttu oluliselt hoogustada kaupade ja teenustega kauplemist ning tuua ELi ja kolmandate riikide maksumaksjate jaoks kaasa suurema valiku ja parema väärtuse;
48. juhib tähelepanu sellele, et kolmandate riikide riigihanketurud on ELi pakkujatele sageli *de jure* ja/või *de facto* suletud; ergutab komisjoni koguma ja esitama paremaid andmeid rahvusvaheliste riigihankemenetluste kohta; tuletab meelde, et komisjoni hinnangul on rohkem kui pool maailma riigihangete turust praegu vabale rahvusvahelisele konkurentsile suletud protektsionistlike meetmete tõttu, mida kasutatakse kogu maailmas üha rohkem, samas kui ligikaudu 352 miljardi eurose väärtusega ELi riigihangete turg on WTO riigihankelepinguga ühinenud riikidele avatud; rõhutab, et EL peab selle tasakaalustamatusega tegelema, kasutamata protektsionistlikke meetmeid; palub komisjonil tagada, et Euroopa äriühingutele antakse sarnane turulepääs, nagu on meie välismaistel konkurentidel ELi turul, ning märgib, et kavandatav rahvusvaheliste hangete instrument (IPI) võib teatavatel tingimustel olla vahendiks, mille abil suurendada turulepääsu võimalusi;
49. peab tervitatavaks, et üks kuuest esmatähtsast valdkonnast komisjoni riigihangetealases tegevuses on hanketurgudele pääsu parandamine; rõhutab, et kolmandate riikide riigihanketurgudele pääsu parandamine, sealhulgas piirkondlikul tasandil, on kaubanduslääbirääkimistel ELi tungiv soov, sest paljud ELi ettevõtjad on mitmesugustes majandusharudes väga konkurentsivõimelised; rõhutab, et kõik tulevased kaubanduslepingud peaksid hõlmama riigihankeid, et maksimeerida Euroopa äriühingute osalemist välismaistes pakkumismenetlustes; kutsub komisjoni üles tagama, et ELi vabakaubanduslepingutes sisalduvaid riigihanketurgu käsitlevaid sätteid järgitakse ja rakendatakse nõuetekohaselt; tuletab meelde, et kaubanduslepinguid tuleks kasutada selleks, et parandada pääsu kolmandate riikide hanketurgudele, ning tuletab meelde, et selline parem juurdepääs ja täiustatud eeskirjad tänapäevase, tõhusa ja läbipaistva hankemenetluse kohta (mis on otsustava tähtsusega selleks, et saavutada avaliku sektori raha parem kasutamine) peaksid olema kõikide ELi sõlmitavate kaubanduslepingute põhilised aspektid, võttes seejuures täielikult arvesse liidu riigihankedirektiivides sätestatud õiguspäraseid avaliku poliitika eesmärke; rõhutab, et kolmandate riikide ettevõtjad peavad täitma Euroopa sotsiaalseid ja keskkonnakriteeriumeid riigihankelepingute sõlmimiseks, nagu on sätestatud direktiivides 2014/23/EL, 2014/24/EL ja 2014/25/EL, ning ergutab kooskõlas sellega kasutama selliste lepingute sõlmimiseks majanduslikult soodsaima pakkumuse kriteeriumeid; märgib, et kahepoolsed ja allpiirkondlikud vabakaubanduslepingud ei taga alati täielikku pääsu hanketurgudele; palub komisjonil pidada läbirääkimisi suurima võimaliku pääsu üle kolmandate riikide riigihanketurgudele;
50. rõhutab, et kolmandate riikide riigihanketurgude avamise strateegiatel tuleb tegeleda konkreetsetel VKEdel takistuste ja erivajadustega, et lihtsustada nende turulepääsu, kuna nad on kolmandate riikide riigihanketurgudele jõudmisel eriti ebasoodsas olukorras, samuti tuleb nõuetekohaselt arvesse võtta kolmandatest riikidest pärit uute konkurentide

mõju VKEdele; kutsub komisjoni üles toetama kaubanduslepingutes VKE-sõbralikke hankemenetlusi (sealhulgas piiriülesed algatused ja hangete osadeks jaotamine); rõhutab eelkõige VKEde jaoks kaasnevat võimalikku kasu, mida pakub digiteerimine ja e-riigihangete kasutamine kõigis kolmandate riikidega korraldatavates riigihankemenetlustes;

51. juhib tähelepanu sellele, et suured tärkava turumajandusega riigid, nagu Brasiilia, Hiina, India ja Venemaa, ei ole riigihankeid käsitleva mõnepoolse lepinguga (GPA) veel ühinenud, ning palub komisjonil ergutada ja soodustada kolmandate riikide jõupingutusi GPAGA ühinemiseks, sest mitmepoolsed ja mõnepoolsed lepingud on parim viis pikas perspektiivis võrdsete tingimuste loomiseks; rõhutab, et ambitsioonikate hankesätetega kahepoolsed kaubanduslepingud, milles järgitakse GPA aluspõhimõtteid, võivad olla hüppelauaks mitmepoolse koostöö tugevdamisel;
52. rõhutab GPA olulisust mitte ainult *de jure* juurdepääsu andmisel kolmandate riikide riigihanketurgudele, vaid ka hankemenetluste läbipaistvuse ja prognoositavuse suurendamisel; ergutab komisjoni edendama ülemaailmsete ühtlustatud standardite väljatöötamist läbipaistvate riigihangete jaoks, sest see on oluline vahend korruptsiooni vastu võitlemiseks; palub komisjonil konkreetsemalt püüda lisada kaubanduslepingutesse riigihangete ühiseid eeskirju käsitlevad sätted, mis võimaldavad teatada korruptsioonist, lihtsustavad menetlusi ning suurendavad ausust ja läbipaistvust pakkujate jaoks;

Professionaalsuse suurendamine

53. kiidab heaks komisjoni soovitusel professionaalsuse suurendamise kohta ja kutsub liikmesriike üles töötama esmajoonel välja riiklikud kavad; teeb ettepaneku eristada igas kavas hankimisviisid, eriti seetõttu, et suurte taristulepingute puhul saaks VKEde juurdepääsu teenuste ja digitaalse taristuga seotud hangetele hõlbustada teistmoodi;
54. palub komisjonil teha ettepanek, kuidas liidu fondidest rahaliselt toetada asjakohaseid professionaalsuse suurendamise meetmeid liikmesriikides;
55. tunneb kahetsust, et riigihangete teostajate professionaalsuse tase on madal ning kutsub liikmesriike üles parandama riigihankemenetluste kõikides etappides osalejate pädevust;
56. toonitab, et nii hankijad kui ka tarnijad vajavad asjakohast väljaõpet, et tegutseda edukalt hanke kõigis etappides, ning et tähelepanu tuleb pöörata riigihalduse kõigi tasandite professionaalsemaks muutmisele ning kvaliteedi-, sotsiaalsetele ja keskkonnaalastele kriteeriumidele; on veendunud, et paremaid tulemusi on võimalik saavutada, kui avaliku sektori asutused kaaluksid paremini, mida ja kuidas hankida; ilma et see piiraks läbirääkimistega hankemenetluse kohaldamist, avaldab kahetsust, et sageli võidavad riigihanked suuremate kogemustega ettevõtjad, kes abistavad hankelepingu kavandamise etapis ja kellel on seetõttu paremad võimalused lepingu sõlmimiseks;
57. palub liikmesriikidel ergutada ülikoole täiustama Euroopa riigihankeõigust käsitlevaid ülikoolikursusi ning parandama riigihangete korraldajate (sh VKEde töötavate erialainimeste) koolitust ja karjäärijuhtimist, samuti kättesaadavate IT-vahendite väljatöötamist ja kasutuselevõttu; toetab asjakohaste tehniliste ja arvutialaste oskuste

omandamiseks Euroopa ühise raamistiku loomist;

o

o o

58. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

SELETUSKIRI

2014. aasta alguses viisid ELi kaasseadusandjad lõpule liidu riigihangete õigusraamistiku läbivaatamise. See ulatuslik reform oli 2011. aasta ühtse turu meetmepaketi kohaselt vajalik Euroopa integratsiooni jaoks ning see pidi otseselt täitma Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärgi ja aitama oluliselt kaasa liidu majanduskasvule ja konkurentsivõimele.

Tol ajal oli parlament läbirääkimiste tulemustega üsna rahul. Oli edukalt töötatud selle nimel, et uued direktiivid tagaksid liikmesriikidele vahendid riigihangete kaasajastamiseks ja digitaalseks muutmiseks ning pelgalt riigihangete reguleerimiselt strateegiliste riigihangete rakendamisele üleminekuks.

Ehkki direktiividega pakutakse liikmesriikidele variante ja võimalusi, peab valikud tegema iga riik ise. Praegu, umbes neli aastat pärast direktiivide ametlikku vastuvõtmist, puudub selge ja täielik ülevaade sellest, kuidas direktiive eri liikmesriikides üle võetakse ja rakendatakse. See on paraku tingitud ka sellest, et paljudes liikmesriikides on ülevõtmisel esinenud olulisi viivitusi, isegi sellises ulatuses, et komisjon pidi mõne liikmesriigi vastu rikkumismenetluse algatama.

Raportööri seisukoht

Raportöör kiidab heaks leebed meetmed, mille komisjon pakkus välja 3. oktoobril 2017, ning liidu uuendatud riigihangete strateegia; see võib anda innustust riigihanke-eeskirjade paremaks rakendamiseks liikmesriikides ja kiirendada vajaduse korral riiklikke reforme.

Siiski soovib raportöör juhtida tähelepanu sellele, et parlamendil on õigus paluda mis tahes hetkel Euroopa Komisjonil teha ettepanek õiguslike meetmete kohta, kui peaks tekkima vajadus riigihankeraamistikku tõhustada.

2014. aasta direktiivid on liikmesriikide jaoks võimalus oma riigihanke-eeskirju kaasajastada. Selleks on direktiivides esitatud selged nõuded – hanke digiteerimine (algusest lõpuni e-hange) ja maksimaalne lihtsustamine. See toob kaasa

- suurema läbipaistvuse;
- suurema tõhususe;
- vähem bürokraatiat;
- tugevama ühtse turu.

Lisaks ei sätestata uutes direktiivides mitte ainult eeskirju, mida riigiasutused peavad järgima, et põhjendada, kuidas nad maksumaksjate raha kulutavad. Rohkem kui kunagi varem pakuvad direktiivid liikmesriikidele tohutuid võimalusi saavutada strateegilisi eesmärke ja rakendada poliitikat avaliku sektori kulutuste kaudu. Riigihange pole üksnes kaupade, teenuste ja ehitustööde riikliku ostmise reguleerimise menetlusvahend. See võib aidata liikmesriikidel näiteks

- edendada innovatsiooni;
- edendada rohelist ringmajandust;
- saavutada sotsiaalseid eesmärke, näiteks puuetega või eakate inimeste heaks;
- toetada väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid.

Raportöör peab murettekitavaks, et riigihankeraamistike kaasajastamine liikmesriikides on aeglane ning reformid ei ole põhjalikud. Seepärast kutsub raportöör liikmesriike üles

- asendama madalaima hinna kriteeriumi võimaluse korral majanduslikult soodsaima pakkumuse ja olelusringi kulude arvestamisega; ergutama riigi kõrgeima tasandi hankijaid ja kõnealuses valdkonnas tegutsevaid isikuid seda lähenemisviisi rakendama;
- toetama VKEde osalemist hangetes, näiteks hangete kohustusliku osadeks jaotamise teel;
- kiirendama hankeprotsessi kõigi etappide digiteerimist;
- võtma kasutusele läbipaistvust tagavad vahendid, nagu lepinguregistrid ja süsteemid põhimõtte „ainult üks kord“ rakendamiseks;
- töötama välja riiklikud riigihankestrategiead, sh põhjalikud professionaalsuse suurendamise kavad;
- süstemaatiliselt koguma ja analüüsima andmeid riigihangete kohta;
- kasutama paremini ära keskse hanke ja kesksete hankeasutuste eeliseid;
- kasutama hanke-eelset etappi ja uut innovatsioonipartnerluse menetlust uuenduslikuks ostmiseks;
- võtma otsustavaid meetmeid piiriülese riigihanke ja kooperatiivse hanke suurendamiseks.

Raportöör palub ka komisjonil

- teha kindlaks võimalused liidu fondidest rahalise toetuse tagamiseks, et toetada asjakohaseid professionaalsuse suurendamise meetmeid liikmesriikides;
- keskenduda suurte taristuprojektide hankeaspektide eelhindamisega seoses esmajoonel kasutajatoele;

- võtta kiiresti vastu innovatsiooniga seotud riigihangete suunised ja sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete suunised;
- korraldada kõik olemasolevad suunised ja muud materjalid kasutajasõbralikul viisil, et kõnealuses valdkonnas tegutsevad isikud saaksid hea ülevaate;
- abistada liikmesriike olulusringi kulude arvestamise meetodikaga;
- tagada e-vormide õigeaegne kasutuselevõtt.

LISA: RAPORTÖÖRILE TEAVET ANDNUD ÜKSUSTE JA ISIKUTE LOETELU

Järgnev loetelu on koostatud üksnes vabatahtlikkuse alusel ja raportööri ainuvastutusel. Raportöör sai raporti projekti koostamisel teavet järgmistelt üksustelt ja isikutelt.

Üksus ja/või isik
Prof. Christopher Bovis, Hulli ülikool
Prof. Jörg Becker, Münsteri ülikool
Jaime Quesado, Portugali valitsuse ühisteenuste üksuse juhataja
Joan Prummel, Hollandi organisatsiooni Rijkswaterstaat nõunik
Baiba A. Rubesa, ettevõtte Rail Baltica tegevjuht
Thomas Solbach, Saksa föderaalne majandus- ja energeetikaministerium
BUSINESSEUROPE
UEAPME (Euroopa Käsitööttevõtjate ning Väikeste ja Keskmise Suurusega Ettevõtjate Keskliit)
Eurocities
OpenPEPPOL (üleeuroopalised veebipõhised riigihanked)
Euroopa arhitektide nõukogu / Saksa arhitektide keskliit
RESAH (haiglata hankevõrgustik) / ühendus EHPPA
IFPSM (rahvusvaheline ostu- ja müügiahela juhtimise föderatsioon)

24.5.2018

RAHVUSVAHELISE KAUBANDUSE KOMISJONI ARVAMUS

siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonile

riigihangete strateegia paketi kohta
(2017/2278(INI))

Arvamuse koostaja: Daniel Caspary

ETTEPANEKUD

Rahvusvahelise kaubanduse komisjon palub vastutaval siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. rõhutab, et riigihanketurgedel on suur majanduslik tähtsus, kuna hangetega seotud kulud moodustavad hinnanguliselt 20 % ülemaailmsest SKPst, ning rõhutab, et kolmandate riikide riigihanketurgudele pääsu parandamine ja Euroopa äriühingutele võrdsete tingimuste tagamine võib seetõttu oluliselt hoogustada kaupade ja teenustega kauplemist ning tuua ELi ja kolmandate riikide maksumaksjate jaoks kaasa suurema valiku ja parema väärtuse;
2. juhib tähelepanu sellele, et kolmandate riikide riigihanketurud on ELi pakujatele sageli *de jure* ja/või *de facto* suletud; ergutab komisjoni koguma ja esitama paremaid andmeid rahvusvaheliste riigihankemenetluste kohta; tuletab meelde, et komisjoni hinnangul on rohkem kui pool maailma riigihangete turust praegu vabale rahvusvahelisele konkurentsile suletud proteksionistlike meetmete tõttu, mida kasutatakse kogu maailmas üha rohkem, samal ajal kui ligikaudu 352 miljardi eurose väärtusega ELi riigihangete turg on avatud riikidele, kes on ühinenud WTO mõnepoolse lepinguga riigihangete kohta (GPA); rõhutab, et EL peab selle tasakaalustamatusega tegelema, kasutamata proteksionistlikke meetmeid; palub komisjonil tagada, et Euroopa äriühingutele antakse sarnane turulepääs, nagu on meie välismaistel konkurentidel ELi turul, ning märgib, et kavandatav rahvusvaheliste hangete instrument (IPI) võib teatavatel tingimustel olla vahendiks, mille abil suurendada turulepääsu võimalusi;
3. peab tervitatavaks, et üks kuuest esmatähtsast valdkonnast komisjoni riigihangetealases tegevuses on hanketurgudele pääsu parandamine; rõhutab, et kolmandate riikide riigihanketurgudele pääsu parandamine, sealhulgas piirkondlikul tasandil, on kaubanduslääbirääkimistel ELi tungiv soov, sest paljud ELi ettevõtjad on mitmesugustes majandusharudes väga konkurentsivõimelised; rõhutab, et kõik tulevased

kaubanduslepingud peaksid hõlmama riigihankeid, et maksimeerida Euroopa äriühingute osalemist välismaistes pakkumismenetlustes; kutsub komisjoni üles tagama, et ELi vabakaubanduslepingutes sisalduvaid riigihanketurgu käsitlevaid sätteid järgitakse ja rakendatakse nõuetekohaselt; tuletab meelde, et kaubanduslepinguid tuleks kasutada selleks, et parandada pääsu kolmandate riikide hanketurgudele, ning tuletab meelde, et see parandatud juurdepääs ja täiustatud eeskirjad tänapäevase, tõhusa ja läbipaistva hankemenetluse jaoks (mis on otsustava tähtsusega selleks, et tagada avaliku sektori raha parem kasutamine) peaksid olema ELi poolt sõlmitud kaubanduslepingute põhielemendid, võttes seejuures täielikult arvesse liidu riigihankedirektiivides sätestatud õiguspäraseid avaliku poliitika eesmärke; rõhutab, et kolmandate riikide ettevõtjad peavad täitma Euroopa sotsiaalseid ja keskkonnakriteeriumeid riigihankelepingute sõlmimiseks, nagu on sätestatud direktiivides 2014/23/EL, 2014/24/EL ja 2014/25/EL, ning julgustab kooskõlas sellega kasutama selliste lepingute sõlmimiseks majanduslikult soodsaima pakkumuse kriteeriumeid; märgib, et kahepoolsed ja allpiirkondlikud vabakaubanduslepingud ei taga alati täielikku pääsu hanketurgudele; palub komisjonil pidada läbirääkimisi suurima võimaliku pääsu üle kolmandate riikide riigihanketurgudele;

4. rõhutab, et kolmandate riikide riigihanketurgude avamise strateegiates tuleb tegeleda konkreetset VKEde takistuste ja erivajadustega, et lihtsustada nende turulepääsu, kuna nad on kolmandate riikide riigihanketurgudele jõudmisel eriti ebasoodsas olukorras; on arvamusel, et nõuetekohaselt tuleb arvesse võtta ka kolmandatest riikidest pärit uute konkurentide mõju VKEdele; kutsub komisjoni üles toetama kaubanduslepingutes VKE-sõbralikke hankemenetlusi (sealhulgas piiriüleised algatused ja hangete osadeks jagamine); rõhutab võimalikku kasu eelkõige VKEde jaoks, mida pakub digiteerimine e-riigihangete kaudu kõigis kolmandate riikidega korraldatavates riigihankemenetlustes;
5. juhib tähelepanu sellele, et suured tärkava turumajandusega riigid, nagu Brasiilia, Hiina, India ja Venemaa, ei ole GPAGA veel ühinenud, ning palub komisjonil ergutada ja soodustada kolmandate riikide jõupingutusi GPAGA ühinemiseks, sest mitmepoolsed ja mõnepoolsed lepingud on parim viis pikas perspektiivis võrdsete tingimuste loomiseks; rõhutab, et ambitsioonikate hankesätetega kahepoolsed kaubanduslepingud, milles järgitakse GPA aluspõhimõtteid, võivad olla hüppelauaks mitmepoolse koostöö tugevdamisel;
6. rõhutab GPA olulisust mitte ainult *de jure* juurdepääsu andmisel kolmandate riikide riigihanketurgudele, vaid ka hankemenetluste läbipaistvuse ja prognoositavuse suurendamisel; ergutab komisjoni edendama ülemaailmsete ühtlustatud standardite väljatöötamist läbipaistvate riigihangete jaoks, sest see on oluline vahend korruptsiooni vastu võitlemiseks; palub komisjonil konkreetsemalt püüda lisada kaubanduslepingutesse riigihangete ühiseid eeskirju käsitlevad sätted, mis võimaldavad teatada korruptsioonist, lihtsustavad menetlusi ning tugevdavad ausust ja läbipaistvust pakkujate jaoks.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	17.5.2018
Lõpphääletuse tulemus	+: 29 -: 3 0: 4
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	William (The Earl of) Dartmouth, Laima Liucija Andrikienė, Maria Arena, Tiziana Beghin, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Salvatore Cicu, Santiago Fisas Ayxelà, Christofer Fjellner, Nadja Hirsch, Yannick Jadot, France Jamet, Jude Kirton-Darling, Patricia Lalonde, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, David Martin, Emma McClarkin, Anne-Marie Mineur, Alessia Maria Mosca, Artis Pabriks, Franck Proust, Viviane Reding, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Adam Szejnfeld, Iuliu Winkler
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Goffredo Maria Bettini, Klaus Buchner, Sajjad Karim, Emmanuel Maurel, Fernando Ruas, Jarosław Wałęsa

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

29	+
ALDE	Nadja Hirsch, Patricia Lalonde, Marietje Schaake
ECR	David Campbell Bannerman, Sajjad Karim, Emma McClarkin, Joachim Starbatty
EFDD	Tiziana Beghin, William (The Earl of) Dartmouth
PPE	Laima Liucija Andrikienė, Daniel Caspary, Salvatore Cicu, Santiago Fisas Ayxelà, Christofer Fjellner, Artis Pabriks, Franck Proust, Viviane Reding, Fernando Ruas, Adam Szejnfeld, Jarosław Wałęsa, Iuliu Winkler
S&D	Maria Arena, Goffredo Maria Bettini, Jude Kirton-Darling, Bernd Lange, David Martin, Alessia Maria Mosca, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Joachim Schuster

3	-
ENF	France Jamet, Danilo Oscar Lancini
GUE/NGL	Helmut Scholz

4	0
GUE/NGL	Anne-Marie Mineur
S&D	Emmanuel Maurel
VERTS/ALE	Klaus Buchner, Yannick Jadot

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

20.3.2018

KESKKONNA-, RAHVATERVISE JA TOIDUOHUTUSE KOMISJONI ARVAMUS

siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonile

riigihangete strateegia paketi kohta
(2017/2278(INI))

MUUDATUSETTEPANEKUD

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon palub vastutaval siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1 **Raporti projekt** **Volitus 9 a (uus)**

Resolutsiooni ettepaneku projekt

Muudatusettepanek

– *võttes arvesse sellist vabatahtlikku vahendit nagu keskkonnahoidlik riigihange,*

Muudatusettepanek 2 **Raporti projekt** **Põhjendus B a (uus)**

Resolutsiooni ettepaneku projekt

Muudatusettepanek

B a. arvestades, et riigihanked on strateegiline vahend, mida kasutatakse selleks, et saavutada ELi eesmärgid keskkonnahoidliku ja sotsiaalselt kaasava majanduskasvu osas;

Muudatusettepanek 3 **Raporti projekt**

Põhjendus C a (uus)

Resolutsiooni ettepaneku projekt

Muudatusettepanek

C a. arvestades, et riigihankeid ja kontsessioone käsitlevate ELi õigusaktide ülevõtmisel on oluline, et ELi õigus võetaks üle ja seda rakendatakse täies ulatuses, et väikestel ja keskmise suurusega ettevõtetel oleks lihtsam ja odavam teha pakkumisi riigihankelepingute saamiseks, seejuures tuleb täielikult järgida ELi põhimõtteid läbipaistvuse ja konkurentsi osas;

Muudatusettepanek 4 Raporti projekt Põhjendus E

Resolutsiooni ettepaneku projekt

Muudatusettepanek

E. arvestades, et 2016. aasta *andmetest* nähtub, et ainult neli liikmesriiki *kasutab* riigihangete kõigi peamiste etappide jaoks digitaaltehnoloogiat;

E. arvestades, et *komisjoni* 2016. aasta *teatisest* nähtub, et ainult neli liikmesriiki *kasutas* riigihangete kõigi peamiste etappide jaoks digitaaltehnoloogiat, *nagu e-teated, e-juurdepääs hankedokumentidele, pakkumuste esitamine ja hindamine ning võitja väljaselgitamine elektroonilisel teel, e-tellimused, e-arved, e-maksed;*

Muudatusettepanek 5 Raporti projekt Põhjendus F

Resolutsiooni ettepaneku projekt

Muudatusettepanek

F. arvestades, et Euroopa poolaasta 2017. aasta novembri riigihangete-teemalise teabelehe kohaselt suurenes ainult ühe pakkumusega hankemenetluste arv 2006.–2016. aastal 14 %-lt 29 %ni;

F. arvestades, et Euroopa poolaasta 2017. aasta novembri riigihangete-teemalise teabelehe kohaselt suurenes ainult ühe pakkumusega hankemenetluste arv 2006.–2016. aastal 14 %-lt 29 %ni *ning arvestades, et komisjoni 2016. aasta teatisest nähtub, et VKEd võidavad ainult 45 % ELi künnist ületanud hangete summast, mis on oluliselt alla VKEde*

Muudatusettepanek 6
Raporti projekt
Põhjendus I a (uus)

Resolutsiooni ettepaneku projekt

Muudatusettepanek

I a. arvestades, et riigihanked võivad pakkuda olulisi nõudlusepõhiseid stiimuleid vähese heitega ja heitevabade sõidukite kasutuselevõtmiseks ja tootmiseks ning aidata seega vähendada transpordisektoris üldist heitkogust;

Muudatusettepanek 7
Raporti projekt
Punkt 1

Resolutsiooni ettepaneku projekt

Muudatusettepanek

1. väljendab heameelt muude kui seadusandlike meetmete üle, mille komisjon on esitanud peaaegu neli aastat pärast liidu riigihangete õigusraamistiku põhjalikku läbivaatamist, ning **loodab**, et see annab hoogu tõhusamale rakendamisele;

1. väljendab heameelt muude kui seadusandlike meetmete üle, mille komisjon on esitanud peaaegu neli aastat pärast liidu riigihangete õigusraamistiku põhjalikku läbivaatamist, ning **eeldab**, et see annab hoogu tõhusamale rakendamisele;

Muudatusettepanek 8
Raporti projekt
Punkt 2

Resolutsiooni ettepaneku projekt

Muudatusettepanek

2. on pettunud, et paljudes liikmesriikides on riigihankeid käsitlevate 2014. aasta direktiivide ülevõtmine väga aeglane ja esineb palju viivitusi, ning peab kahetsusväärseks, et komisjon pidi mõne liikmesriigi vastu rikkumismenetluse algatama;

2. on pettunud, et paljudes liikmesriikides on riigihankeid käsitlevate 2014. aasta direktiivide ülevõtmine väga aeglane ja esineb palju viivitusi, ning peab kahetsusväärseks, et komisjon pidi mõne liikmesriigi vastu rikkumismenetluse algatama **seoses ühtse turu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEdega seotud õigustiku jõustamisega, mis peaks aitama välja kujundada sügavamat ja õiglasemat siseturgu, millel on tugevam tööstusbaas;**

Muudatusettepanek 9
Raporti projekt
Punkt 2 a (uus)

Resolutsiooni ettepaneku projekt

Muudatusettepanek

2 a. *tunneb muret viivituste pärast, mis on esinenud 2014. aasta direktiivide ülevõtmisel mõnes liikmesriigis, ja kutsub liikmesriike üles vältima meetmeid, mis suurendavad bürokraatiat, et tagada õiglane ühtne riigihanketurg;*

Muudatusettepanek 10
Raporti projekt
Punkt 7

Resolutsiooni ettepaneku projekt

Muudatusettepanek

7. juhib tähelepanu asjaolule, et liidu praegused õigusaktid võimaldavad varasemast rohkem kasutada riigihankeid strateegilise vahendina poliitiliste eesmärkide edendamiseks, ja innustab liikmesriike sellest saadavaid eeliseid võimalikult tõhusalt ära kasutama;

7. juhib tähelepanu asjaolule, et liidu praegused õigusaktid võimaldavad varasemast rohkem kasutada riigihankeid strateegilise vahendina poliitiliste eesmärkide edendamiseks, ja innustab liikmesriike sellest saadavaid eeliseid võimalikult tõhusalt ära kasutama; **tuletab meelde, et nii piirkondlikul kui ka kohalikul tasandil on riigihanked oluline vahend, millega ellu viia ökoloogiliselt ja sotsiaalselt jätkusuutlikke kohalikke ja piirkondlikke strateegiaid;**

Muudatusettepanek 11
Raporti projekt
Punkt 7 a (uus)

Resolutsiooni ettepaneku projekt

Muudatusettepanek

7 a. *nõuab uuenduslike hankemenetluste ulatuslikku kasutamist, et tagada keskkonnahoidlik ja sotsiaalselt kaasav majanduskasv;*

Muudatusettepanek 12
Raporti projekt
Punkt 8

Resolutsiooni ettepaneku projekt

8. kutsub liikmesriike üles kasutama riigihankeid strateegiliselt, et edendada kestlikku ja sotsiaalselt vastutustundlikku ringmajandust, **innovatsiooni**, VKEde kasvu ja konkurentsi; toonitab, et selleks peavad liikmesriigid algatama niisuguse poliitika kõrgeimal tasandil ning toetama avaliku halduse valdkonnas tegutsejaid ja hankijaid;

Muudatusettepanek 13
Raporti projekt
Punkt 10

Resolutsiooni ettepaneku projekt

10. väljendab heameelt selle üle, et paljud liikmesriigid on sätestanud majanduslikult soodsaima pakkumuse vastuvõtmise, ning innustab seda põhimõtet süstemaatiliselt rakendama;

Muudatusettepanek 14
Raporti projekt
Punkt 11

Resolutsiooni ettepaneku projekt

11. nendib, et mõnel juhul kajastab madal hind innovatiivseid lahendusi ja tõhusat juhtimist, kuid peab murettekitavaks, et paljudes liikmesriikides on lepingu sõlmimise **kriteeriumiks** liiga tihti madalaim hind, ning kutsub seepärast komisjoni ja liikmesriike üles selle olukorra põhjust analüüsima;

Muudatusettepanek

8. kutsub liikmesriike üles kasutama riigihankeid strateegiliselt, et edendada **uuenduslikku**, kestlikku ja sotsiaalselt vastutustundlikku ringmajandust, **millega edendatakse** VKEde kasvu ja konkurentsi; toonitab, et selleks peavad liikmesriigid algatama niisuguse poliitika kõrgeimal tasandil ning toetama avaliku halduse valdkonnas tegutsejaid ja hankijaid;

Muudatusettepanek

10. väljendab heameelt selle üle, et paljud liikmesriigid on sätestanud majanduslikult soodsaima pakkumuse vastuvõtmise, ning innustab seda põhimõtet süstemaatiliselt rakendama; **rõhutab, kui olulised on majanduslikult soodsaima pakkumuse puhul keskkonnahoidlikkuse kriteeriumid;**

Muudatusettepanek

11. nendib, et mõnel juhul kajastab madal hind innovatiivseid lahendusi ja tõhusat juhtimist, kuid peab murettekitavaks, et paljudes liikmesriikides on lepingu sõlmimise **põhikriteeriumiks** liiga tihti madalaim hind, **ilma et asjakohaselt arvestataks teisi kriteeriume**, ning kutsub seepärast komisjoni ja liikmesriike üles selle olukorra põhjust

analüüsima;

Muudatusettepanek 15
Raporti projekt
Punkt 12 a (uus)

Resolutsiooni ettepaneku projekt

Muudatusettepanek

12 a. rõhutab, et olelusringi kulude arvestamisel peaksid avaliku sektori hankijad arvesse võtma ressursikasutuse, hooldus- ja kõrvaldamiskulusid, mis ostuhinnas ei kajastu, eriti kuna kauba, ehitustöö või teenuse olelusringi kestel on tohtu säästupotentsiaal energia, vee ja kütuse kasutamisel, samuti hooldus- ja asendamiskulude ning kõrvaldamiskulude puhul;

Muudatusettepanek 16
Raporti projekt
Punkt 13

Resolutsiooni ettepaneku projekt

Muudatusettepanek

13. *juhhib tähelepanu sellele*, et uuenduslikkusega seotud, sotsiaal-majanduslikud ja keskkonnaalased kaalutlused on riigihankelepingute sõlmimisel *põhjendatud* kriteeriumid, kuid et hankijad saavad taotleda rohelisi, innovatsioonialaseid või sotsiaalseid eesmärke ka hästi läbi mõeldud tehnilise kirjelduse abil ja võimaldades pakkuda eri variante;

13. *toonitab*, et uuenduslikkusega seotud, sotsiaal-majanduslikud ja keskkonnaalased kaalutlused on riigihankelepingute sõlmimisel *olulised* kriteeriumid, kuid et hankijad saavad taotleda rohelisi, *kestliku arengu*, innovatsioonialaseid või sotsiaalseid eesmärke ka hästi läbi mõeldud tehnilise kirjelduse abil ja võimaldades pakkuda eri variante; *tuletab meelde võimalust seada pakkumuste hindamise kriteeriumiks kvaliteedikriteeriumid, edendades näiteks kohapeal toodetud toitu;*

Muudatusettepanek 17
Raporti projekt
Punkt 13 a (uus)

Resolutsiooni ettepaneku projekt

Muudatusettepanek

13 a. rõhutab, et riigihankepoliitikal on oluline roll kohalike tootjate valmistatud põllumajandustoodete ja toidu hankimise edendamisel ning kutsub komisjoni üles esitama meetmeid, et toetada lühikesi toidu tarneahelaid ja hinnata nende mõju maapiirkondade majandusele;

Muudatusettepanek 18
Raporti projekt
Punkt 13 a (uus)

Resolutsiooni ettepaneku projekt

Muudatusettepanek

13 a. märgib, kui oluline on rahastada keskkonnahoidlikke transporditaristu (nt alternatiivkütuste taristu) projekte, ja liikmesriikide piiriülest koostööd; rõhutab, et lepingu sõlmimise kriteeriumid ELi rahastamise saamiseks peavad hõlmama kohustust näidata, kuidas kavandatud projekt aitab kaasa kliimaeesmärkide saavutamisele;

Muudatusettepanek 19
Raporti projekt
Punkt 13 a (uus)

Resolutsiooni ettepaneku projekt

Muudatusettepanek

13 a. peab tervitatavaks komisjoni ettepanekut vaadata läbi keskkonnasõbralike sõidukite direktiiv (millega muudetakse direktiivi 2009/33/EÜ (keskkonnasõbralike ja energiatõhusate maantee sõidukite edendamise kohta)) ja näha ette siduvad hanke-eesmärgid 2025. ja 2030. aastaks, millega suurendatakse vähese heitega ja heitevabade sõidukite kasutuselevõttu turul ja antakse panus liidu vähese heitega liikuvuse arendamisse;

Muudatusettepanek 20
Raporti projekt
Punkt 16

Resolutsiooni ettepaneku projekt

16. nõuab, et rohkem liikmesriike kasutaks keskse hanke ja riigihangete koondamise eeliseid, ning nendib, et kesksed hankeasutused **võivad kiirendada** eksperditeadmiste, parimate tavade ja innovatsiooni levitamist;

Muudatusettepanek

16. nõuab, et rohkem liikmesriike kasutaks keskse hanke ja riigihangete koondamise eeliseid, ning nendib, et kesksed hankeasutused **võiksid ja peaksid kiirendama** eksperditeadmiste, parimate tavade ja innovatsiooni levitamist;

Muudatusettepanek 21
Raporti projekt
Punkt 19 a (uus)

Resolutsiooni ettepaneku projekt

19 a. väljendab muret avalikes hankemenetlustes valitseva ebaausa konkurentsi pärast, mis tuleneb riiklikust sekkumisest kolmandatest riikidest pärit konkurentide puhul, ning mida esineb kõige sagedamini elektrisõidukite ja akude turul; on seisukohal, et kaubanduse kaitsemeetmed ja riigihanketavad tuleb omavahel siduda;

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 22
Raporti projekt
Punkt 25

Resolutsiooni ettepaneku projekt

25. juhib kahetsusega tähelepanu sellele, et viimastel aastatel on konkurents liidus riigihangete valdkonnas vähenenud, ja palub liikmesriikidel, kus on palju ainult ühe pakkujaga pakkumiskutseid, selle probleemiga tegeleda;

Muudatusettepanek

25. juhib kahetsusega tähelepanu sellele, et viimastel aastatel on konkurents liidus riigihangete valdkonnas vähenenud, ja palub **eelkõige nendel** liikmesriikidel, kus on palju ainult ühe pakkujaga pakkumiskutseid, selle probleemiga tegeleda, **parandades juurdepääsu riigihangete pakkumustele;**

Muudatusettepanek 23
Raporti projekt
Punkt 26

Resolutsiooni ettepaneku projekt

26. kutsub liikmesriike üles kasutama rohkem ühishankemenetlusi, sh piiriüleseid menetlusi, mida soodustavad muudetud ELi eeskirjad, ja **palub komisjonil pakkuda** selles valdkonnas **tehnilist** tuge;

Muudatusettepanek 24
Raporti projekt
Punkt 27

Resolutsiooni ettepaneku projekt

27. peab kahetsusväärseks, et VKEdel on ikka veel probleeme riigihangetele juurdepääsuga, ning palub komisjonil hinnata 2014. aasta direktiividega ette nähtud meetmete tõhusust ja pakkuda vajaduse korral välja uued lahendused;

Muudatusettepanek 25
Raporti projekt
Punkt 28

Resolutsiooni ettepaneku projekt

28. kutsub liikmesriike üles toetama VKEde osalemist **hangetes**, näiteks hangete kohustusliku osadeks jaotamise teel;

Muudatusettepanek

26. kutsub liikmesriike üles kasutama rohkem ühishankemenetlusi, sh piiriüleseid menetlusi, mida soodustavad muudetud ELi eeskirjad, ja **kutsub komisjoni üles pakkuma** selles valdkonnas **igakülgsel** tuge;

Muudatusettepanek

27. peab kahetsusväärseks, et VKEdel on ikka veel probleeme riigihangetele juurdepääsuga, ning palub komisjonil hinnata 2014. aasta direktiividega ette nähtud meetmete tõhusust, **tulemuslikkust** ja **kvaliteeti**, ning pakkuda vajaduse korral välja uued lahendused, **niipea kui läbivaatamismenetluste tulemusel ilmneb, et see on vajalik**;

Muudatusettepanek

28. kutsub liikmesriike üles toetama VKEde osalemist **hanketurgudel, ka väljaspool oma riigi piire**, näiteks hangete kohustusliku osadeks jaotamise teel, **piirates hankemenetluses osalemiseks nõutavat käivet, vähendades dokumenteerimise nõudeid või VKEde kaasamist eelnevatesse turu-uuringutesse; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama VKEde jaoks välja nõustamisteenused ja koolituse, et tagada nende suurem osalemine**

pakkumismenetlustes;

Muudatusettepanek 26
Raporti projekt
Punkt 29

Resolutsiooni ettepaneku projekt

29. palub komisjonil analüüsida eelkõige keelebarjäärist tingitud takistusi piiriüleses riigihankes ja pakkuda välja lahendusi;

Muudatusettepanek 27
Raporti projekt
Punkt 37 a (uus)

Resolutsiooni ettepaneku projekt

Muudatusettepanek

29. palub komisjonil analüüsida eelkõige keelebarjäärist **ning õiguslikest või muudest tõketest** tingitud takistusi piiriüleses riigihankes ja pakkuda välja lahendusi **või sekkuda, et tagada funktsionaalsed piiriülesed hanked;**

37 a. toonitab, kui oluline on hankemenetlustes läbipaistvus ja mittediskrimineerivus; tuleb meelde, kui tähtis on võimalus kasutada asjakohaseid edasikaebamismenetlusi ja saada juhiseid selle kohta, kuidas edasikaebust esitada;

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	20.3.2018
----------------------	-----------

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	19.6.2018
Lõpphääletuse tulemus	+: 28 -: 2 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	John Stuart Agnew, Pascal Arimont, Dita Charanzová, Carlos Coelho, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, Daniel Dalton, Nicola Danti, Dennis de Jong, Pascal Durand, Maria Grapini, Liisa Jaakonsaari, Philippe Juvin, Antonio López-Istúriz White, Eva Maydell, Nosheena Mobarik, Christel Schaldemose, Olga Sehnalová, Jasenko Selimovic, Igor Šoltes, Ivan Štefanec, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Mylène Troszczynski, Mihai Țurcanu, Anneleen Van Bossuyt, Marco Zullo
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Biljana Borzan, Birgit Collin-Langen, Marc Tarabella, Kerstin Westphal

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

28	+
ALDE	Dita Charanzová, Jasenko Selimovic
ECR	Daniel Dalton, Nosheena Mobarik, Anneleen Van Bossuyt
EFDD	Marco Zullo
GUE/NGL	Dennis de Jong
PPE	Pascal Arimont, Carlos Coelho, Birgit Collin-Langen, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, Philippe Juvin, Antonio López-Istúriz White, Eva Maydell, Ivan Štefanec, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Mihai Țurcanu
S&D	Biljana Borzan, Nicola Danti, Maria Grapini, Liisa Jaakonsaari, Christel Schaldemose, Olga Sehnalová, Marc Tarabella, Kerstin Westphal
VERTS/ALE	Pascal Durand, Igor Šoltes

2	-
EFDD	John Stuart Agnew
ENF	Mylène Troszczynski

0	0

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu